

FORUM ZAJNTERESIRANE JAVNOSTI TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA

Jesenice, 24. 1. 2024

NAČRT UPRAVLJANJA TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA IN IZVAJANJE

(Forum, 4. točka dnevnega reda)

- Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016 - 2025 za obdobje 2016 - 2020
- Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016 - 2025 za obdobje 2021 - 2022

NAČRT UPRAVLJANJA

- **sprejem uredbe:** Vlada RS 5. 5. 2016 (Ur. list RS, št. 34/16)
- **veljavnost:** deset let (2016-2025)
- **programsko:**
 - ❑ opredeljuje vlogo, cilje in prednostne naloge zavarovanega območja
- **organizacijsko ekonomsko:**
 - ❑ določa način izvajanja (časovno, kadrovsko, finančno)
- **izvedbeno koordinacijsko:**
 - ❑ usmerja dejavnosti drugih deležnikov (sektorjev) na območju
- **„program dela“ za območje narodnega parka, v katerem so opredeljene vloge vseh nosilcev dejavnosti v prostoru**

UPRAVLJANJE NARODNEGA PARKA

➤ Hierarhija upravljanja narodnega parka:

Vizija:

- ohranjanje narave z ekosistemi in naravnimi procesi
- ohranjanje kulturne dediščine in kakovostne krajine
- zagotavljanje pogojev za trajnostni razvoj
- usmerjanje obiskovalcev za doživljanje narave in sprostitve

Dolgoročni cilji za upravljalvska področja:

- Ohranjanje narave
- Varstvo kulturne dediščine
- Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj
- Obiskovanje in doživljanje
- Upravno administrativne naloge

Operativni cilji za vsako področje

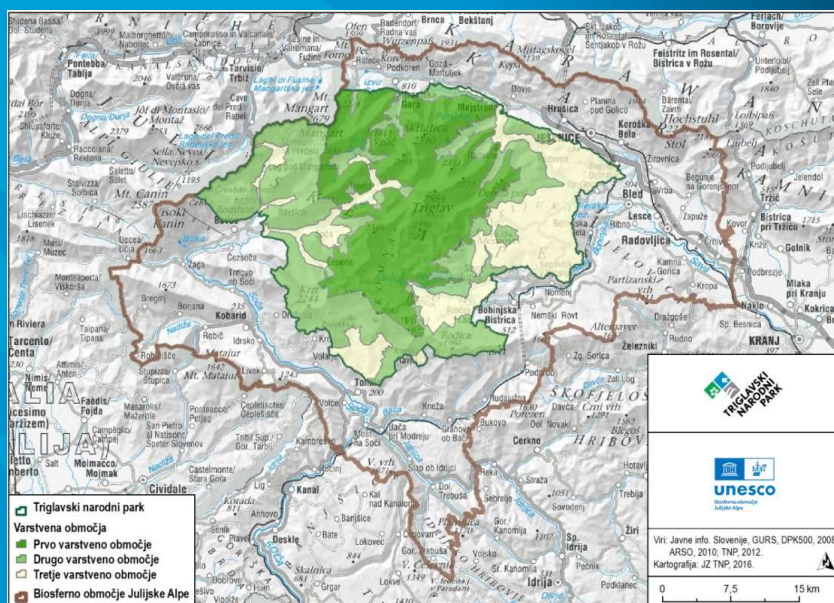

Upravljalvske naloge za vsak operativni cilj

Predvidene aktivnosti za vsako nalogo

NAČRT UPRAVLJANJA Območje obravnave

UPRAVLJAVSKO PODROČJE A

Ohranjanje narave

Spremljanje stanja vrst in habitatnih tipov

- **Prostoživeče vrste:** povprečno 12 vrst / leto - Natura 2000, divjad, tujerodne vrste, za nabiralništvo zanimive vrste

- **Habitatni tipi:** 889 ha - Bohinj, Pokljuka, Pišnica, Radovna, Mangart, Trenta

- **Pritiski in grožnje:** istočasno z monitoringi, obiskovanje

UPRAVLJAVSKO PODROČJE A

Ohranjanje narave

Ohranjanje in sonaravno gospodarjenje z gozdovi, velike zveri

- **Gozdnogospodarsko načrtovanje:** GGE Pokljuka, Kranjska Gora, Soča Trenta, Kobarid, Tolmin, Bled, Notranji Bohinj
- **Operativna raven:** vsebinska usklajevanja načrtovanih posegov
- **Nadomestila za prilagojeno gospodarjenje**
- **Stalna prisotnost velikih zveri - konflikti**

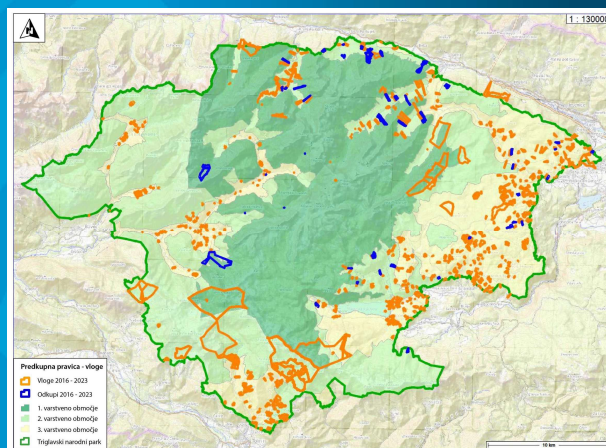

UPRAVLJAVSKO PODROČJE A

Ohranjanje narave

Javno pooblastilo - Uveljavljanje predkupne pravice države

- **Postopkovna raven:** 973 vlog za prodajo zemljišč, uveljavljanje v 32 zadevah
- **Dejanski odkup (2016-2022):** 297,00 ha gozdov, 0,36 ha travišč

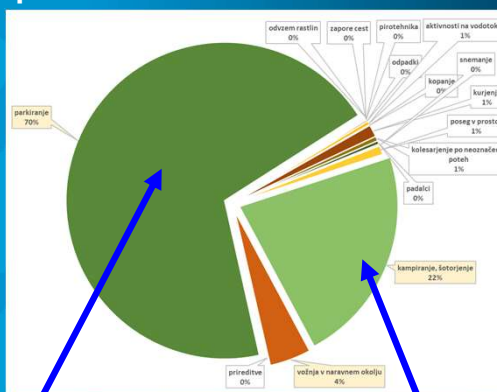
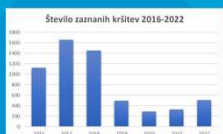

UPRAVLJAVSKO PODROČJE A

Ohranjanje narave

Javno pooblastilo - Učinkovit neposredni nadzor v naravi

- **Usklajevalne aktivnosti:** PP – Bovec, Tolmin, Bled, Kr. Gora, redarstvo, inšpekcije
- **Izobraževanje NNS:** Gotenica, Bled
- **Nadzor v naravi:** prednostno visokogorska jezera, izhodišča v visokogorje, planine
- **Postopki:** 5.852 obravnavanih kršitev

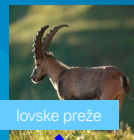
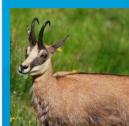

UPRAVLJAVSKO PODROČJE A

Ohranjanje narave

Javno pooblastilo - Upravljanje divjadi v TNP

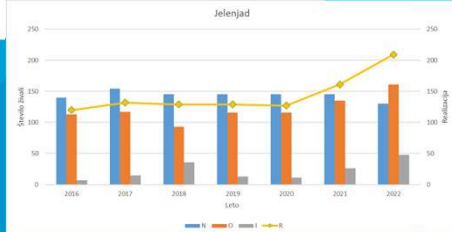
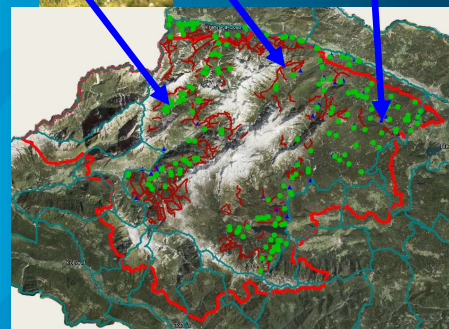
- Sodelovanje upravljavcev lovišč: skupni monitoringi
- Celovito upravljanje LPN Triglav: izvajanje vsebin letnih načrtov
- Čezmejno sodelovanje: gams, alpski kozorog

lovske preže

lovske steze

krmišča

Varstveni projekti

LIFE WolfAlps

Program: LIFE+ 2012 Narava
Trajanje: 2013 - 2018

Nat2Care

Program: Interreg Italija-Slovenija
Trajanje: 2017 - 2020

Vrh Julijcev

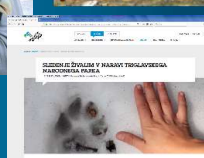
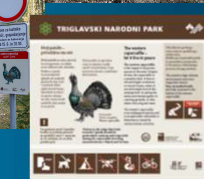
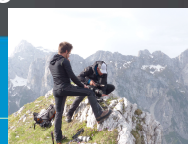

Program: OP za izvajanje evropske kohezijske politike 2014-2020
Trajanje: 2019 - 2023

LIFE Semenska banka

Program: LIFE+ 2020 Narava
Trajanje: 2021 - 2026

UPRAVLJAVSKO PODROČJE B

Varstvo kulturne dediščine

Varstvo nepremične kulturne dediščine

- Spremljanje stanja objektov nepremične kulturne dediščine
- Sodelovanje pri pripravi kulturnovarstvenih smernic (OPN, OPPN)
- Vključevanje usmeritev glede poselitvenih in stavbarskih tipoloških značilnosti v strokovna mnenja k posegom v prostor
- Strokovna pomoč in svetovanje na področju gradnje objektov
- Stavbna tipologija (strokovne podlage, izdaja knjig in priročnikov)
- Obnova posameznih dediščinskih objektov
- Usmeritve za ohranjanje prvin prepoznavnosti kulturnih krajin

TIPOLOGIJA BOHINJSKIH PLANIN

ter usmeritve za vzdrževanje
in obnovo planinarskih objektov

Zora Benč

UPRAVLJAVSKO PODROČJE B

Varstvo kulturne dediščine

Ohranjanje premične in nesnovne kulturne dediščine

- Spremljanje stanja in vzdrževalna dela na razstavnih eksponatih na informacijskih mestih TNP (Pocarjeva domačija, Dom Trenta)
- Zbiranje in urejanje zbirk premične dediščine
- Evidentiranje gradiva s področja planinstva in železarstva
- Sodelovanje z muzeji, kulturnimi društvi in nosilci tradicionalnih znanj
- Ohranjanje in oživljanje ljudskega izročila

UPRAVLJAVSKO PODROČJE B

Varstvo kulturne dediščine

Ozaveščevalne in izobraževalne aktivnosti o pomenu kulturne dediščine

- Strokovna predavanja, izobraževalne delavnice in tečaji, tematska vodenja in druge aktivnosti
- Razstave
- Sodelovanje na dogodkih vsakoletnih Dnevih evropske kulturne dediščine
- Vključevanje kulturne dediščine v vsebine parkovne infrastrukture in obšolskih programov

ŠPB10

UPRAVLJAVSKO PODROČJE C

Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj

Upoštevanje ZTNP-1 v različnih programskih dokumentih

(Dodatne točke pri razpisih za projekte iz TNP - MKGP, MK, MGRT, Eko sklad RS)

PRP 2014-2020

- LAS-i: dodatna finančna sredstva za projekte iz območja parka
- Priprava Strategij lokalnega razvoja (LAS Dolina Soče, LAS Gorenjska košarica)
- Oblikovanje, potrditev in izvedba LAS projektov
 - Izvajanje LAS projektov preko razpisov
 - Izvajanje skupnih projektov LAS
 - Izvajanje projektov sodelovanja med LAS-i
- Vpostavitev novega LAS Zgornja Gorenjska BOJA v letu 2023

Diapozitiv 16

ŠPB10 Pred slide trajnostni turizem

Špela Polak Bizjak; 12.11.2019

UPRAVLJAVSKO PODROČJE C

Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj

Akcijski načrt za financiranje parkovnih lokalnih skupnosti (ANPLS) 2020-2023

- Vzpostavitev pravnih osnov za izvajanje določb 4.odst.11.člena ZTNP-1
- Vzpostavitev sistema za pripravo izvedbo ter kontrolo izvedbe ANPLS
- Priprava in izvedba ANPLS 2020-2023
- Razpoložljiva sredstva v letih 2020-2023: 16.847.870,00 EUR
- Počrpana sredstva v letih 2020-2023: 16.123.197,65 EUR
- Delež počrpanih sredstev: 95,7%
- Število izvedenih projektov: 171
- 90% upravičenih stroškov se nanaša na urejanje komunalne in javne infrastrukture

UPRAVLJAVSKO PODROČJE C

Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj

Razvojne podpore (56. člen ZTNP-1):

- Priprava pravnih osnov in vsakoletna izvedba razpisa za sofinanciranje projektov iz področja kmetijstva in razvoja podeželja
 - Število sofinanciranih projektov: 39
 - Vrednost projektov: 434.323,02 EUR
- Sofinanciranje drugih razvojnih projektov (komunalna infrastruktura, dokumentacija za kmetijske objekte, uvajane ekostandardov v turistično gospodarstvo ..)

Diapozitiv 17

ŠPB10 Pred slide trajnostni turizem

Špela Polak Bizjak; 12.11.2019

UPRAVLJAVSKO PODROČJE C

Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj

Trajnostna mobilnost

- ☐ priprava in izvedba demonstracijskih projektov trajnostne mobilnosti (Ukanc, dolina Vrata, Mangrtsko sedlo)
- ☐ sofinanciranje urejanja prometne infrastrukture z namenom umirjanja prometa ter izboljševanje pogojev za izvajanje sistema javnih prevozov
- ☐ sofinanciranje javnih prevozov v najbolj obremenjenih predelih narodnega parka
- ☐ Umeščanje električnih kombi vozil v lasti JZTNP v PLS v podporo večji mobilnosti domačinov in za potrebe umirjanja prometa

UPRAVLJAVSKO PODROČJE C

Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj

Usmerjanje obiska in trajnostni turistični produkti:

- Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije 2016-2020 (v sodelovanju s Skupnostjo Julijske Alpe)
- Novelacija RN BOJA kot trajnostne turistične destinacije 2025+
- Razvojni projekti v okviru EKSREP v sodelovanju s PLS
- Aktivnosti: pohodniška pot okoli Julijskih Alp – JULIANA

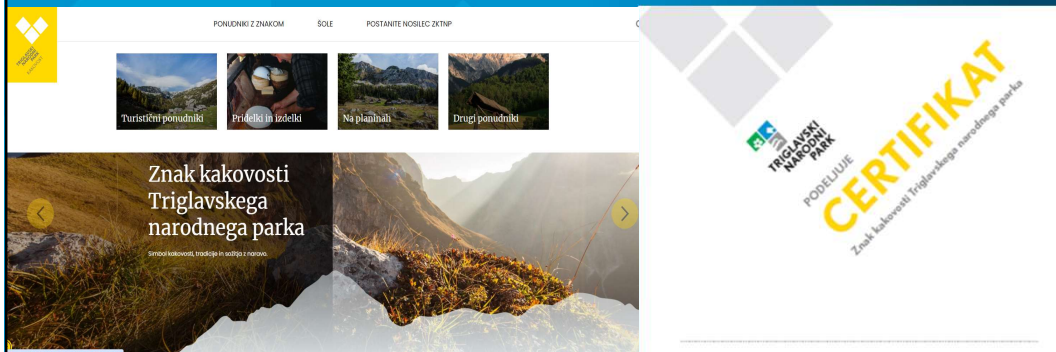

UPRAVLJAVSKO PODROČJE C

Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj

Vzpostavljen sistem Znak kakovosti TNP (→ video)

Število nosilcev ZKTNP: 57

- Kmetije
- Turistični ponudniki
- Obrtniki
- Agencije
- Planšarije
- Osnovne šole
- Domača in umetnostna obrt

UPRAVLJAVSKO PODROČJE C

Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj

Skupnost šol UNESCO (Biosferno območje JA)

➤ Cilj delovanja: povezati bodoče nosilce trajnostnega razvoja z upravljavcem zavarovanega in biosfernega območja:

☐ vključenih:

- 38 osnovnih in podružničnih šol
- 7.000 učencev

☐ osrednje teme:

- ohranjanje biotske raznovrstnosti
- trajnostni razvoj

UPRAVLJAVSKO PODROČJE D

Obiskovanje in doživljanje narodnega parka

Informacijska mesta:

- Info središča: Dom Trenta, Center TNP Bohinj, Triglavsko roža Bled
- Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni – kulturni spomenik državnega pomena
- Info točki: Zelena hiša Kobarid in Slovenski planinski muzej
- Soupravljanje z deležniki s področja turizma (večja učinkovitost pri izvajanju aktivnosti, nižji stroški upravljanja)

UPRAVLJAVSKO PODROČJE D

Obiskovanje in doživljanje narodnega parka

- Izrazit porast obiskovalcev info mest in udeležencev programov pred 2020:
cca 100.000 obiskovalcev info mest/leto
>15.000 udeležencev programov JZTNP/leto

Triglavski narodni park

Opazovanje nočnega neba – Zvezdoslovje

5. Triganje: 2 ure

Večer opazovanja in spoznavanja nočnega neba v Bohinju ali Kijetih v TNP je izjemno doživetje. Z minimalnim svetlobnim onesnaženjem se lahko pohvali malo iz avtomobilom dostopnih krajev v Sloveniji. Uvodni predstavitveni avtor astronomije sledi priložnosti dal, ko s prostim očesom, daljnogledom in teleskopom lahko podrobneje spoznate čudovito nočno nebo.

Opazovanje zivali v Triglavskem narodnem parku

16. Triganje: 4 ure

Doživite priložnost Triglavskega narodnega parka v gorenjskem sedlovec TNP. Nepozabna izkušnja v naravi. Priporočljiva oprema: daljnogled, topla oblačila, fotoaparati. Priprava za odhale in drušline z otroki nad 8 let. Če je udeležencev manj, je možnost opazovanja divjih živali večja.

Triglavski narodni park skozi objekte – fotografska delavnica

9. Triganje: 4 ure

Fotografska delavnica vam omogoča pogled na naravo iz različnih vidikov.

Skrivnostni svet Bohinjskega jezera

2. Triganje: 1,5 ure

Voden ogled razstave Jezero s podvodnim filmom, ogled filma TNP ljuba breževitost in odkrivanje prostora očesu nevidnega sveta narave pod mikroskopi in lupami v Naravoslovni sobi Centra TNP Bohinj.

Najboljše v Infocentru Triglavsko roža Bled

7. Triganje: 1 ura

Voden ogled razstave Raj pod Triglavom, občane razstave, ogled filma TNP ljuba breževitost ali predstavitev Triglavskega narodnega parka v bresovi in ilirijemskem in vne starostne skupine in kmetna redna ali pastirka malica v Kavarni Triglavsko roža.

Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni

1. Triganje: 1 ura

Vstopina v muzej: odrasli 3 EUR, študentje in upokojenci 2,50 EUR, otroci/invalidi 1,50 EUR. Za predhodno javljeno. Vstopni stroški.

Dvorane

Ove izoblikovane ogledne sečnamenski dvorane za trajanje dogodka, izobraževanja in animacij z modernimi tehničnimi podpornimi do največ 100 sedelci in z možnostjo organizacije pogostitev v sodelovanju s Kavarno Triglavsko roža.

Blat

T: 04 578 02 05
E: info@triglavski-park.si

15. 4. - 18. 10.
10.00 - 18.00
16. 10. - 14. 4.
8.00 - 18.00

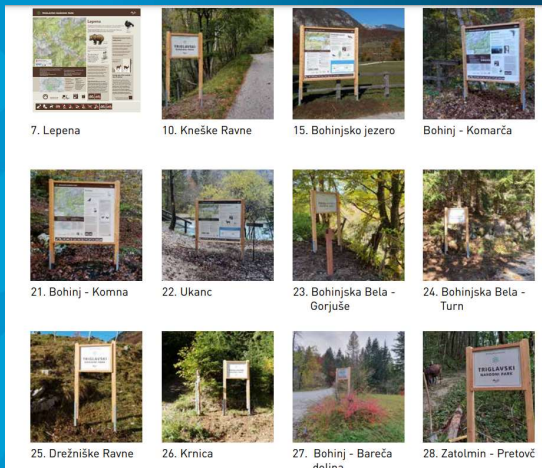

UPRAVLJAVSKO PODROČJE D

Obiskovanje in doživljanje narodnega parka

Parkovna infrastruktura

V obdobju 2016-2022
zamenjanih več kot 250
informativnih
usmerjevalnih
označevalnih
znakov/tabel TNP,
v sodelovanju z deležniki

Cilj: enotna označitev, sodobno obveščanje in usmerjanje, krepitev identitete območja TNP

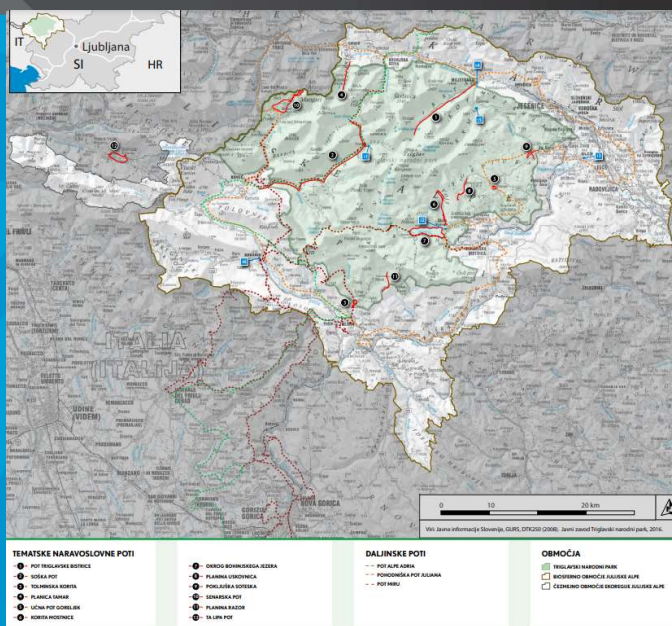

UPRAVLJAVSKO PODROČJE D

Obiskovanje in doživljanje narodnega parka

V obdobju 2016-2022
urejenih in vzdrževanih
Več kot 10 učnih poti v
sodelovanju z deležniki;
V upravljanju JZTNP so:

Goreljek
Pokljuška soteska
Mangrsko sedlo
Peričnik
Soška pot

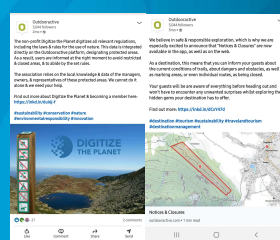
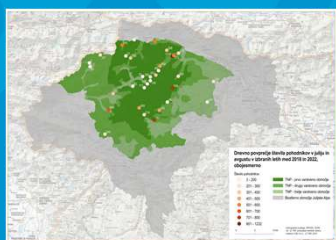

UPRAVLJAVSKO PODROČJE D Obiskovanje in doživljanje narodnega parka

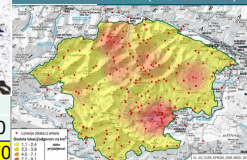
Spremljanje obiska, usmerjanje obiska:

V obdobju 2018-2020 so bile izvedene začetne aktivnosti na področju digitalnega spremljanja obiska z avtomatskimi števci in digitalnega usmerjanja obiska, prednostno na področju digitalizacije varstvenih režimov

UPRAVLJAVSKO PODROČJE D Obiskovanje in doživljanje narodnega parka

datum	Krma (izhodišče za Triglav)	Lepena (izhodišče za Krnska jezera)	Tamar	Zadnjica - Dolic (izhodišče za Triglav in Triglavsko)	
junij 2019		7967	9374		Prenočitve: INDEKS 223,4
julij 2019	3055	12714	11368	2042	> 2019: 4.054.729 (25,7 % SLO)
avgust 2019	6002	20337	17667	3363	> 2015: 2.204.152 (21,3 % SLO)
september 2019	3888	6737	8623	1895	> 2008: 1.815.259 (19,4 % SLO)
oktober 2019	1726	1828			Prihodi: INDEKS 225,6
november 2019	443	1032			> 2019: 1.654.902 (26,6 % SLO)
december 2019	1292	712			> 2015: 898.989 (22,9 % SLO)
januar 2020	2131	1028			> 2008: 647.439 (21,9 % SLO)
februar 2020	1225	401			
marec 2020	518	389			
april 2020	155	305			
maj 2020	952	2983	6861		
junij 2020	1258	6508	8453	290	
julij 2020	4137	19436	15544	2570	

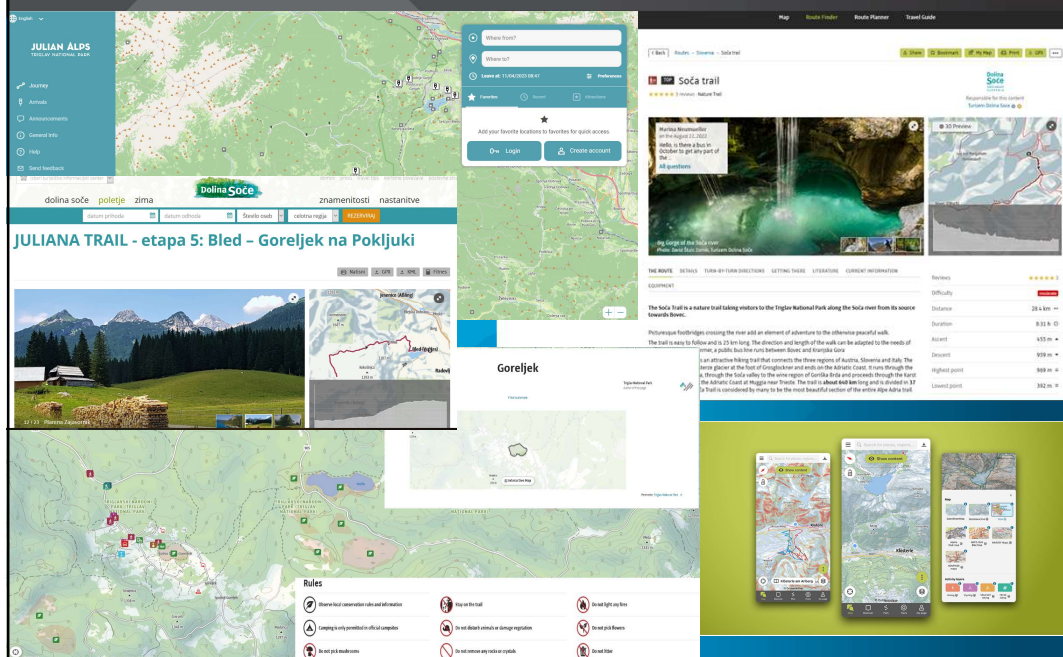
Izhodišča:

Naraščanje obiska, pozitivni trend outdoor aktivnosti (spremljanje obiska)
Urejena infrastruktura na terenu, pomanjkljive spletne informacije
Nadgradnja sodelovanja s Skupnostjo Julijske Alpe / digitalno usmerjanje

UPRAVLJAVSKO PODROČJE D

Obiskovanje in doživljanje narodnega parka

UPRAVLJAVSKO PODROČJE D

Obiskovanje in doživljanje narodnega parka

Priprava predloga Akcijskega načrta za usmerjanje obiska in športno rekreacijskih dejavnosti v TNP

Izhodišča: 2020

Priprava predloga: 2022-2023

Usklajevanje: 2022-2024

Potrditev predvidoma: 2024

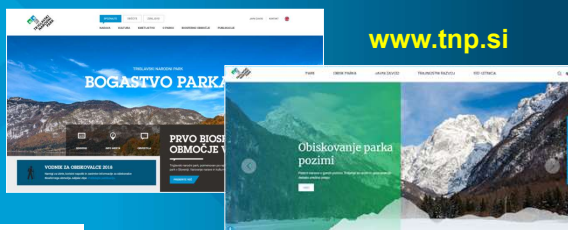

UPRAVLJAVSKO PODROČJE E

Upravno-administrativne naloge

Obveščanje ciljnih javnosti ter razumevanje vrednot in ciljev narodnega parka

- Prenova spletnih strani in elektronskega obveščanja

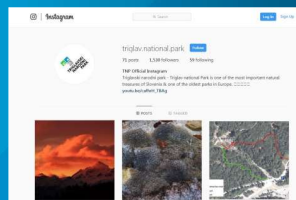
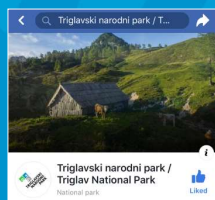
- Triglavska zakladnica

- Digitalna omrežja:

❑ facebook

❑ Instagram

UPRAVLJAVSKO PODROČJE E

Upravno-administrativne naloge

- Časopis Skupnosti šol in Vodnik za obiskovalce Biosfernega območja Julijske Alpe

- Svet pod Triglavom

- Acta Triglavensia

- Stenski koledar

UPRAVLJAVSKO PODROČJE E

Upravno-administrativne naloge

- Temeljita prenova programov JZ TNP na informacijskih mestih in na terenu
- Program Mladi nadzornik

- Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe

- Jubilej 40/60 let območja Triglavskega narodnega parka

UPRAVLJAVSKO PODROČJE E

Upravno-administrativne naloge

Sodelovanje z naravovarstvenimi in kulturnovarstvenimi ustanovami in raziskovalnimi inštitucijami ter mednarodnimi organizacijami

- Mednarodno sodelovanje

- Sodelovanje z naravovarstvenimi in kulturnovarstvenimi ustanovami, raziskovalnimi inštitucijami ter mednarodnimi organizacijami

- Naravni park Hoch Taunus (Nemčija)
- Narodni park Crater Lake (ZDA)
- Narodni park Snowdonia (Anglija)
- ...

- Listina za trajnostni razvoj v ekoregiji Julijske Alpe
- Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije

UPRAVLJAVSKO PODROČJE E

Upravno-administrativne naloge

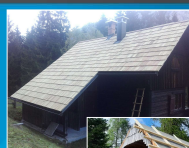
- Izvajanje upravno-administrativnih nalog in upravljanje nepremičnin:
 - ❑ izdaja mnenj in soglasij po ZTNP-1
 - ❑ redno spremljanje izvajanja Načrta upravljanja (2-letna poročila, 5-letno poročilo)
 - ❑ delovanje Strokovnega sveta in Sveta Javnega zavoda
 - ❑ Forum zainteresirane javnosti TNP (I. 2019)
 - ❑ upravljanje nepremičnin:
 - ureditev statusa družbene lastnine (63 zemljišč)
 - prenos upravljanja od Sklada KZG RS (33 zemljišč)
 - uveljavljanje predkupne pravice (76 zemljišč)
 - odkup koč Kriški podi, Plazi in Trebišna
 - odprodaja počitniškega objekta v Jadranovem
 - ❑ sklepi Vlade RS o upravljanju (163 zemljišč)

UPRAVLJAVSKO PODROČJE E

Upravno-administrativne naloge

- Vzdrževanje nepremičnin
 - zamenjava streh (na 10 objektih)
 - sanacija vodovodov (planina Vogar, Mežakla)
 - sanacija dovoza v garažo Upravne stavbe
 - sanacija azbestne krite (pomožni objekti hiše Guhar)
 - rušenje objekta (koča Lipanca)
 - sanacija notranjosti koč (koči Plazi in Vršič)
 - rastlinske čistilne naprave in pasivna čistilna naprava (4 objekti)
- Zamenjava voznega parka

SODELOVANJE DRUGIH DELEŽNIKOV PRI UPRAVLJANJU

Vladni resorji:

- Na področju varstvenih nalog (MOP in ZRSVN, MK in ZVKDS)
- Na področju razvoja (MOP, MKGP, KGZS, ZGS in ZzRS, MGRT, MZI in DRSI, MZ, MIZŠ, MDDSZ)
- Na področju nadzora (IRSOP in druge inšpekcijske službe, policija)

Parkovne občine:

- na področjih urejanja prostora, trajnostnega razvoja, prometne strategije

Regionalne razvojne agencije:

- Na področjih regionalnega razvoja, programih razvoja podeželja

PROJEKTNO DELO

Prispevek k izvajanju upravljaljskih nalog in doseganju ciljev:

- Sodelovanje pri 19 projektih (kot vodilni partner, projektni partner, zunanji opazovalec ali kot pilotno projektno območje):
 - 7 varstvenih, 10 varstveno-razvojnih in 2 razvojna projekta
- V pripravi oziroma potrjevanju 3 novi projekti

Program Sklada za podnebne spremembe:

- izvajanje aktivnosti na področjih ekosistemskih storitev, ohranjanja mokrišč, krajinskih značilnosti, spremljanja stanja in odstranjevanja invazivnih tujerodnih vrst ter trajnostne mobilnosti

IZVAJANJE KADROVSKEGA IN FINANČNEGA NAČRTA

Kadrovski vidik:

- Število zaposlenih v obdobju izvajanja NU na enaki ravni
- Skupni EPZ konec I. 2022 je znašal 56,75, kar je za 0,75 več kot ob začetku uveljavitve NU

Finančni vidik:

- Izvajanje NU skladno s finančnim načrtom
- Viri sredstev: državni proračun, mednarodni projekti, lastni prihodki in drugi javni viri
- Zagotovitev dodatnih proračunskih sredstev za sofinanciranje občinskih razvojnih projektov v TNP

OCENA USPEŠNOSTI IZVAJANJA

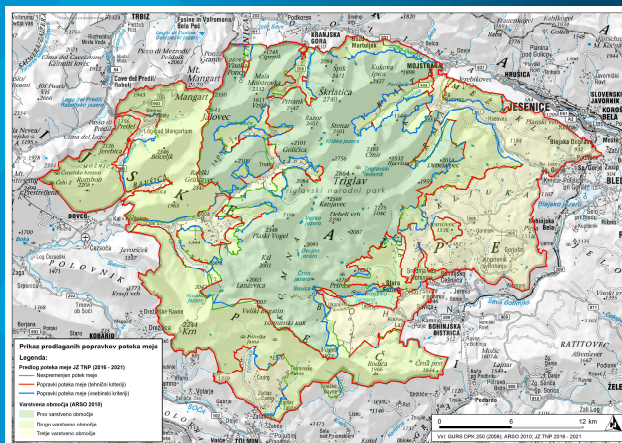
Spremljanje izvajanja načrtovanih aktivnosti na podlagi opredeljenih 69 kazalnikov:

- 65 % v celoti uspešno izvedenih
- 23 % delno realiziranih
- 6 % ni bilo izvedenih
- za 6 % aktivnosti na razpoložljivih merljivih podatkov

PREVERITEV USTREZNOSTI POTEKA MEJA VARSTVENIH OBMOČIJ

Preveritev z vidika morebitnih bistveno spremenjenih okoliščin:

- Ugotovitev razhajanj med opisom ter grafičnim prikazom
- Na podlagi navodil MOP predlagan popravek poteka meja

PREDLOGI ZA PRILAGODITEV IZVAJANJA AKTIVNOSTI

Upoštevajoč oceno realizacije in spremenjene razmere v prostoru se bodo upravljavske aktivnosti z letnimi programi dela prilagodile z:

- nalogami po posameznih upravljavskih področjih
- okrepljenim sodelovanjem resorjev na področju razvojnih nalog

Napoved začetka postopka priprave NU TNP za naslednje desetletno obdobje (2026-2035):

- Priprava izhodišč
- Sklep ministra o začetku postopka priprave
- Pridobitev stališč strokovnih organizacij in javnosti →
sklic foruma
- Izdelava strokovnih podlag
- Priprava osnutka
- ...